

STRATEGIA DZIAŁANIA
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Kielcach
na lata 2005-2008

Wrzesień 2004 r.

SPIS TREŚCI

- 1. Działalność WFOŚiGW w Kielcach**
- 2. Ogólna charakterystyka województwa świętokrzyskiego**
- 3. Syntetyczna diagnoza stanu środowiska województwa świętokrzyskiego i problemów jego ochrony.**
- 4. Cele i zadania strategii WFOŚiGW w Kielcach**
- 5. Uwarunkowania działania WFOŚiGW w Kielcach**
 - 5.1. Uwarunkowania zewnętrzne**
 - 5.2. Uwarunkowania wewnętrzne**
- 6. Główne założenia Wspólnej Strategii Działania NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy na lata 2005-2008**
- 7. Priorytety strategii działania WFOŚiGW w Kielcach**
 - 7.1. Cele i działania w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej**
 - 7.2. Cele i działania w zakresie ochrony powietrza i ochrony przed hałasem**
 - 7.3. Cele i działania w zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi**
 - 7.4. Cele i działania w zakresie ochrony przyrody, edukacji ekologicznej**
- 8. Program finansowy**

Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na lata 2005-2008 definiuje najważniejsze cele i zadania stojące przed Funduszem w najbliższych latach. Jest dokumentem otwartym – opracowane programy, zasady i kryteria będą dostosowywane do obowiązującego prawodawstwa i stanowionej przez samorząd województwa świętokrzyskiego polityki ekologicznej.

Opracowywana corocznie lista zadań priorytetowych do dofinansowania stanowi uszczegółowienie strategii. Integralną częścią strategii będą sporządzane każdego roku plany finansowe oraz plany działalności WFOŚiGW w Kielcach.

1. DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KIELCACH

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach wspiera przedsięwzięcia wynikające z realizacji celów określonych w polityce ekologicznej państwa poprzez wspomaganie finansowe, w formie preferencyjnych pożyczek i dotacji, zadań w ochronie środowiska i gospodarce wodnej, spójnych z listami przedsięwzięć priorytetowych.

Wojewódzki Fundusz działa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami) oraz statutu nadanego przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr 16/99 z dnia 5 lutego 1999r. (zm. uch. Nr 678/02 z dn. 19 czerwca 2002r.).

Misją WFOŚiGW w Kielcach jest finansowe wspieranie przedsięwzięć i programów służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej na terenie województwa świętokrzyskiego przy zachowaniu konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Wojewódzki Fundusz prowadzi swoją działalność tak, aby środki znajdujące się w jego dyspozycji były wykorzystywane zgodnie z obowiązującymi przepisami na zadania określone w następujących aktach prawnych i dokumentach programowych:

Akty prawne:

- *Ustawa Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001r., nr 62, poz. 627 z późn. zm.)*
- *Ustawa Prawo wodne (Dz. U. z 2001r., nr 115, poz. 1229 z późn. zm.)*
- *Ustawa Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994r., nr 27, poz. 96 z późn. zm.)*
- *Ustawa o odpadach (Dz. U. z 2001r., nr 62, poz. 628 z późn. zm.)*
- *Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001r., nr 63, poz. 638 z późn. zm.)*
- *Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., nr 92, poz. 880)*

- *Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2001r., nr 63, poz. 639 z późn. zm.)*
 - *Ustawa o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2001r., nr 76, poz. 811 z późn. zm.)*
 - *Ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. 1996r., nr 132, poz. 622 z późn. zm.)*
 - *Ustawa o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2004r., nr 93, poz. 898)*
 - *Ustawa o substancjach zubażających warstwę ozonową (Dz. U. z 2004r., nr 121, poz. 1263)*
 - *Ustawa o lasach (tekst jedn. Dz. U. z 2000r., nr 56, poz. 679)*
 - *Ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004r., nr 3, poz. 20 z późn. zm.)*
 - *Ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2004r., nr 123, poz. 1291 z późn. zm.)*
 - *Ustawa Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r., nr 72, poz. 665 z późn. zm.)*
 - *Ustawa o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2003r., nr 15, poz. 148 z późn. zm.)*
 - *Ustawa Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004r., nr 19, poz. 177 z późn. zm.)*
- oraz wydane na podstawie wyżej wymienionych ustaw przepisy wykonawcze.

Dokumenty programowe:

- *Program Wykonawczy do Polityki Ekologicznej Państwa do 2010 r. w obszarze „środowisko” (M.P. z 2003 r., nr 33, poz. 433)*
- *Traktat Akcesyjny o przystąpieniu Polski do Wspólnoty Europejskiej*
- *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami*
- *Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych*
- *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*
- *Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004 – 2006*

- *Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego*
- *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego*

Dokumenty NFOŚiGW oraz Wojewódzkiego Funduszu na lata 2005 – 2008 w tym:

- *Wspólna Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy na lata 2005 – 2008*
- *Listy przedsięwzięć priorytetowych*
- *Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji*
- *Roczne plany działalności*

Zgodnie z obowiązującymi dokumentami środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przeznaczone są na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa.

Najważniejszym zadaniem Wojewódzkiego Funduszu będzie współfinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi (Fundusz Spójności, fundusze strukturalne), zapewniających realizację zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego do Unii Europejskiej.

Lista zadań priorytetowych Funduszu jest opracowywana corocznie i obejmuje najważniejsze przedsięwzięcia służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w województwie świętokrzyskim.

Do priorytetowych działań w województwie świętokrzyskim należy zaliczyć ochronę wód w zlewniach rzek oraz na obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych stanowiących źródło wody przeznaczonej do spożycia. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach wspiera budowę, rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków oraz budowę systemów kanalizacyjnych dociążających istniejące oczyszczalnie, w szczególności ujętych w „Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”. Dużą wagę przykładają do zadań z zakresu gospodarki wodnej, w tym budowy zbiorników wodnych mających na celu zwiększenie retencji wód.

Wojewódzki Fundusz współfinansuje również przedsięwzięcia mające na celu likwidację niskiej emisji, w szczególności na terenach miejskich, uzdrowiskowych oraz parków krajobrazowych.

Kompleksowego rozwiązania wymaga gospodarka odpadami komunalnymi oraz unieszkodliwianie odpadów pochodzących z sektorów gospodarki.

Zapobieganie powstawaniu odpadów lub ograniczenie ich ilości oraz wdrażanie nowoczesnych, zgodnych z wymaganiami ochrony środowiska technologii i organizacji systemu ich odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwiania należy do priorytetowych zadań Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na najbliższe lata.

Wspierane będą przedsięwzięcia spójne z wojewódzkim planem gospodarki odpadami, w szczególności budowa ponadregionalnych systemów zagospodarowania odpadów i usuwania odpadów zawierających azbest.

Województwo świętokrzyskie należy do grupy najczystszych ekologicznie obszarów Polski. Ponad 60% jego powierzchni zostało poddanych prawnej ochronie przyrody, co stawia je na jednym z czołowych miejsc w kraju. Województwo posiada bardzo bogatą szatę roślinną, w szczególności rzadkie zbiorowiska roślinności stepowej, górskiej, bagiennej oraz jedyne w Polsce środkowej słonorośla. Żyje tu wiele rzadkich i chronionych gatunków zwierząt. Powyższe wymusza priorytetowe traktowanie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej w działaniu Funduszu.

**W LATACH POPRZEDNICH REALIZOWANE BYŁY NASTĘPUJĄCE
GŁÓWNE ZADANIA PRZY UDZIALE ŚRODKÓW WOJEWÓDZKIEGO
FUNDUSZU:**

➤ **W dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej:**

- **budowa lub modernizacja 73 oczyszczalni ścieków** stwarzająca możliwość dodatkowego oczyszczenia około 40.000 m³/d ścieków, między innymi w: Skarżysku – Kamiennej, Piekoszowie, Jędrzejowie, Włoszczowie, Suchedniowie, Końskich, Chęcinach, Kunowie, Chmielniku, Morawicy, Małogoszczu oraz budowa oczyszczalni wód deszczowych w Kielcach o przepustowości 138 tys. m³/d,
- **budowa około 1100 km kanałów sanitarnych** między innymi w: Kielcach, Starachowicach, Ostrowcu Świętokrzyskim, Skarżysku – Kamiennej, Wąchocku, Suchedniowie, Chmielniku, Kazimierzy Wielkiej, Jędrzejowie, Kunowie, Końskich, Busku – Zdroju, Strawczynie, Zagnańsku, Łagowie, Morawicy, Pawłowie, Brodach,
- **budowa i rozbudowa zbiorników retencyjnych** w Gminach: Stopnica, Zagnańsk, Wojciechowice, Solec – Zdrój, Klimontów, Daleszyce, Kielce, Suchedniów i Ćmielów.

➤ **W dziedzinie ochrony powietrza:**

- **przebudowa lub modernizacja ponad 360 kotłowni opalanych paliwem stałym na opalane paliwem ekologicznym** między innymi:
 - a) w Uzdrowisku Busko – Solec, Sanatorium „Nida”, „Krystyna” i „Włókniarz” w Busku Zdroju,
 - b) w szpitalach: w Kielcach MSW ul. Ogrodowa, Dziecięcym ul. Langiewicza, Miejskim ul. Kościuszki, Wojewódzkim Zespolonym ul. Jagiellońska, w Skarżysku – Kamiennej, Ostrowcu Świętokrzyskim, Końskich, Morawicy,
 - c) w obiektach: Komendy Wojewódzkiej Policji, Straży Pożarnej, zakładów karnych, oświaty, kultury, rekreacji, przychodni zdrowia, domów pomocy społecznej, urzędów gmin,
 - d) w obiektach przemysłowych: Odlewni Żeliwa „EXBUD” w Starachowicach, Zakładzie Stolarstwa Budowlanego EXBUD w Kielcach, „FABET” w Dyminach, PSS „SPOŁEM” w Kielcach, oddziałach „RUCH” w Starachowicach i Kielcach, Bazie PKS w Końskich,
- **modernizacja systemów ciepłowniczych i centralnych ciepłowni w:** Starachowicach, Ostrowcu Świętokrzyskim, Kielcach, Końskich, Stąporkowie, Sandomierzu i Włoszczowie,

- **budowa instalacji odpylających** w: Zakładzie Silikatów w Ludyni, ZPOW Trzuskawica, Cukrowni „Łubna”, Wytwórniach Mas Bitumicznych w Kajetanowie, Celinach, Jędrzejowie, Górnio, Woli Siesławickiej, Włoszczowie.

- **W dziedzinie ochrony powierzchni ziemi**
 - **budowa składowisk odpadów** w Końskich, Przededworzu dla gm. Chmielnik, w Promniku II etap,
 - **likwidacja** 15 mogiłników i 6 magazynów z przeterminowanymi środkami ochrony roślin,
 - **zakup** kontenerów i pojemników na odpady.

- **W dziedzinie ochrony przyrody i leśnictwa**
 - **promowano** zagadnienia ochrony ekosystemów oraz różnorodności biologicznej. W ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Zwiększania Lesistości w latach 1999-2003 dofinansowano zalesienie na obszarze ok. 1719 ha gruntów.

- **W dziedzinie edukacji ekologicznej**
 - **wspierano** przedsięwzięcia takie jak: programy edukacyjne, konkursy, wydawnictwa, szkolenia, seminaria, konferencje, upowszechniające wiedzę z zakresu ochrony środowiska i kształtujące właściwe postawy oraz zachowania społeczne, szczególnie w zakresie gospodarki odpadami, ochrony przyrody i krajobrazu.

- **W zakresie monitoringu regionalnego**
 - **wspierano** corocznie prowadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach badania jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a ponadto zakup aparatury pomiarowej dla potrzeb monitoringu regionalnego powietrza.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Województwo Świętokrzyskie jest jednym z 16 województw Polski, położonym w południowo-wschodniej części Polski, na obszarze Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej i Niziny Nidziańskiej. Sąsiaduje z 6 województwami: mazowieckim, małopolskim, łódzkim, śląskim, lubelskim i podkarpackim.

Województwo świętokrzyskie obejmuje powierzchnię 11 672 km² (około 3,7 % powierzchni kraju). Obszar ten zamieszkuje 1 323 000 osób (3,4 % ludności kraju). Zalicza się do województw najmniejszych powierzchniowo (15 miejsce w kraju) i posiadających najmniejszą liczbę mieszkańców (13 pozycja).

Strukturę terytorialną województwa tworzą:

- na poziomie powiatowym: 13 powiatów ziemskich i 1 miasto na prawach powiatu,
- na poziomie gminnym: 102 gminy, w tym 5 miejskich, 25 miejsko-wiejskich i 72 wiejskich.

W strukturze użytkowania ziemi (wg danych GUS w Kielcach) dominują użytki rolne, które zajmują 63,5 % powierzchni województwa. Powierzchnia lasów, gruntów leśnych, zadrzewień i zakrzewień jest nieco niższa od średniej krajowej i wynosi 27,9 %, wody zajmują 1,2 %, tereny mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane – 3,4 %, komunikacyjne – 2,7 %, użytki kopalniane – 0,2 % i nieużytki – 0,8 %.

Generalnie województwo można podzielić na trzy obszary o zdecydowanie odmiennych cechach środowiska przyrodniczego.

Pierwszy z nich – **świętokrzyski** – położony jest w północnej części województwa, posiada charakter wyżynno – górski i obejmuje najstarszy w kraju i jedyny w centralnej Polsce masyw górski – Góry Świętokrzyskie, wraz z Puszcą Świętokrzyską oraz fragmentem Puszczy Iłżeckiej. Charakteryzuje się on surowszym klimatem, zróżnicowanymi glebami i wysoką lesistością, związaną z występowaniem dużych kompleksów leśnych, posiadających w wielu miejscach zachowane naturalne drzewostany. Cechuje się jednak wyższym poziomem urbanizacji, lepiej rozwiniętą infrastrukturą społeczną i gospodarczą, a także silnie rozdrobnionym i mało efektywnym rolnictwem.

Obszar drugi – **konecko** – **staszowski** – okalający subregion świętokrzyski od zachodu, południa i południowego wschodu posiada charakter równinno – dolinny i charakteryzuje się zróżnicowaną lesistością, łagodniejszym klimatem oraz występowaniem gleb słabej i średniej jakości z wysokim udziałem użytków zielonych. Obszar ten jest słabo zurbanizowany i zachował swój rolniczy, mało przekształcony krajobraz, miejscami o wybitnych walorach przyrodniczych.

Obszar trzeci – **sandomiersko** – **kazimierski** – obejmujący wschodnią i południową część województwa, cechuje się krajobrazem wyżynnym, poprzecinany licznymi dolinami rzek i formami erozyjnymi. Posiada wysoką jakość gleb oraz niską lesistość. Dominujące tu intensywne rolnictwo o nastawieniu zbożowo-ogrodniczym charakteryzuje się niedoborem wód powierzchniowych i wglębnych oraz zaznaczającymi się lokalnie procesami stepowienia. W kierunku wschodnim i południowym obszar ten obniża się i przechodzi w Dolinę Wisły z charakterystycznym tarasem zalewowym. Posiada ona bardzo korzystne warunki agroklimatyczne i glebowe, wykorzystywane do intensywnych upraw sadowniczych i warzywniczych. Występuje tu jednak zagrożenie powodziowe.

Województwo posiada bogatą szatę roślinną, w szczególności rzadkie zbiorowiska roślinności stepowej, górskiej, bagiennej oraz jedyne w Polsce środkowej stanowisko słonorośli. Żyje tu wiele rzadkich i chronionych gatunków zwierząt, w tym szczególnie zagrożonych w skali kraju i Europy (umieszczonych na czerwonych listach zagrożonych gatunków). Najcenniejsze zbiorowiska roślinne i ostoje zwierząt, a także elementy przyrody nieożywionej otoczone są ochroną rezerwatową lub chronione są jako pomniki przyrody.

Wysoka ranga środowiska przyrodniczego regionu w międzynarodowym i krajowym systemie przyrodniczym związana jest także z występowaniem 13 obszarów specjalnej ochrony, które będą włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Województwo ze względu na duże zasoby surowców mineralnych (zwłaszcza skalnych) oraz bogatą historię ich wydobycia w rejonie Gór Świętokrzyskich jest uznawane za „kolebkę polskiego górnictwa kruszcowego i skalnego”.

Walory przyrodniczo – krajobrazowe, wsparte zasobami dziedzictwa kulturowego predysponują region do rozwoju turystyki. W oparciu o cenne wody mineralne

o właściwościach leczniczych rozwinął się znany kompleks uzdrowiskowo-sanatoryjny Busko Zdrój — Solec Zdrój.

Środowisko przyrodnicze regionu, mimo wielu walorów, posiada również słabe strony, związane głównie z wieloletnimi opóźnieniami inwestycyjnymi oraz nieracjonalną eksploatacją surowców mineralnych.

Do najważniejszych problemów i zagrożeń w dziedzinie ekologii należy zaliczyć:

- małe zasoby wód powierzchniowych — zbyt niski poziom ich retencji (retencjonowanych jest ok. 3,6% wód powierzchniowych, zaś w Polsce ok. 6%),
- nierównomiernie rozmieszczone zasoby wód podziemnych (obok obszarów zasobnych w wody podziemne o wysokiej jakości występują tereny z zasobami niewystarczającymi do pełnego zaspokojenia potrzeb, tereny niewodonośne oraz tereny o wodach nie nadających się do celów spożywczych — wody mineralne),
- zły stan jakości wód powierzchniowych,
- podatność wód podziemnych na zanieczyszczenie (związane jest to z budową geologiczną, czyli słabym stopniem izolacji tych wód od powierzchni terenu),
- problemy związane z wcześniejszym wydobyciem i przetwórstwem siarki, dotyczące terenów, gdzie wytworzyła się specyficzna sytuacja powodująca znaczące i trudne do naprawienia ujemne skutki w środowisku naturalnym,
- napływ zanieczyszczeń powietrza z sąsiednich regionów, co jest jedną z przyczyn złego stanu zdrowotnego części drzewostanów,
- zagrożenie gleb erozją oraz znaczny odsetek gruntów kwaśnych,
- źle urządzone i eksploatowane składowiska odpadów,
- nierozwiązany problem dzikich wysypisk,
- przekraczanie dopuszczalnych norm hałasu (szczególnie w miastach i wzdłuż dróg o wysokim stopniu natężenia ruchu samochodowego),
- konflikty między ochroną przyrody i krajobrazu a eksploatacją surowców mineralnych.

3. SYNTETYCZNA DIAGNOZA STANU ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO I PROBLEMÓW JEGO OCHRONY.

SILNE STRONY I ZALETY

ZASOBY

1. Duże zróżnicowanie środowiska przyrodniczego w wymiarze regionalnym i lokalnym, stwarzające podstawy dla rozwoju aktywności społeczno-gospodarczej.
2. Duży potencjał środowiska przyrodniczego stwarzający podstawy dla rozwoju różnorodnych form gospodarki turystycznej.
3. Duże zasoby wód podziemnych skoncentrowane przede wszystkim w kilkunastu głównych zbiornikach wód podziemnych (GZWP).
4. Duży potencjał agroekologiczny środkowej, wschodniej i południowej części województwa.
5. Znaczna lesistość i duży potencjał produktywności biotycznej lasów.
6. Surowce mineralne – wapienie, ily, piaskowce, gipsy, piaski, siarka.

OCHRONA PRZYRODY

1. Duża liczba różnorodnych form ochrony przyrody i krajobrazu (1 park narodowy, 68 rezerwatów przyrody, 9 parków krajobrazowych, 9 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, 706 pomników przyrody, 87 użytków ekologicznych, 9 stanowisk dokumentacyjnych i 18 obszarów chronionego krajobrazu).
2. Objęcie 66% powierzchni województwa różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu.
3. Istnienie obszarów zakwalifikowanych do Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.
4. Występowanie węzłów ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym.

INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Znaczący procent zaopatrzenia ludności w wodę z wodociągów komunalnych w miastach – około 95% i średni na terenach wiejskich – około 69,8%.
2. Dość duże zasoby wód podziemnych (za wyjątkiem południowej części województwa) których wody cechuje wysoka jakość. W zdecydowanej większości nadają się do wykorzystania bezpośredniego lub po prostym uzdatnieniu jako woda pitna.
3. Ujęcia wód mineralnych o właściwościach leczniczych zlokalizowane w rejonie Niecki Nidziańskiej (złoża Busko i Solec).
4. Sukcesywne obniżanie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

STAN ŚRODOWISKA, W TYM EKOLOGICZNE WARUNKI ŻYCIA LUDZI

1. Bogate, zróżnicowane środowisko przyrodnicze cechujące się dużą bioróżnorodnością.
2. Niski poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

MONITORING ŚRODOWISKA, EDUKACJA EKOLOGICZNA

1. Rozwinięta sieć monitoringu regionalnego.
2. Realizowane programy edukacyjne oraz przedsięwzięcia kształtujące proekologiczne postawy i upowszechniające ideę zrównoważonego rozwoju.

WADY I SŁABOŚCI

ZASOBY

1. Nadmierne rozdrobnienie gospodarstw rolnych, około 43 % gospodarstw o powierzchni od 2 do 5 ha.

2. Ujemne skutki eksploatacji złóż naruszające naturalne warunki przyrodnicze i wywołujące szereg niekorzystnych zmian w środowisku.
3. Podatność ujęć podziemnych na zanieczyszczenia powierzchniowe, z uwagi na miejscowy brak naturalnej ochrony oraz występujące zanieczyszczenia powierzchniowe.
4. Utrzymujące się zanieczyszczenie powietrza oraz wzrost poziomu hałasu wzdłuż tras komunikacyjnych na terenach zabudowanych.

OCHRONA PRZYRODY

1. Niekontrolowany napływ zanieczyszczeń z sąsiednich województw.
2. Słabe powiązania terytorialne systemu obszarów chronionych województwa świętokrzyskiego z systemami województw sąsiednich.
3. Zakłócanie działalnością człowieka ciągłości układu węzłowo-pasmowego decydującego o zachowaniu równowagi przyrodniczej.

INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Słaby rozwój infrastruktury oczyszczania ścieków komunalnych na terenach wiejskich.
2. Duża liczba lokalnych, małych źródeł zanieczyszczenia wód, odprowadzających ścieki o wysokim stężeniu zanieczyszczeń.
3. Niski stopień odzysku odpadów komunalnych i funkcjonująca praktyka składowania jako główna metoda unieszkodliwiania odpadów.
4. Niedostatecznie uporządkowana gospodarka wodami opadowymi.
5. Niski stopień selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.
6. Mały udział paliw niskoemisyjnych w bilansie źródeł ciepła.

STAN ŚRODOWISKA, W TYM EKOLOGICZNE WARUNKI ŻYCIA LUDZI

1. Znaczny poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych z uwagi na zawartość w wodach związków fosforu, azotu, zawiesiny i manganu oraz zanieczyszczeń bakteriologicznych.
2. Niekorzystne warunki aerosanitarne w centrach miast i w ich dzielnicach przemysłowych.

3. Niekorzystne warunki akustyczne wzdłuż głównych ciągów komunikacji samochodowej i kolejowej.
4. Niekorzystny wpływ zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z dużych ośrodków przemysłowych ponadregionalnych (Bełchatowa, Śląska i Krakowa).
5. Niski poziom retencji wód powierzchniowych.

MONITORING ŚRODOWISKA, EDUKACJA EKOLOGICZNA

1. Słabość pozarządowych organizacji ekologicznych.

OKAZJE I SZANSE

ZASOBY

1. Zrównoważone wykorzystanie dużego, zróżnicowanego potencjału środowiska przyrodniczego województwa jako podstawy jego rozwoju gospodarczego.
2. Wzrost lesistości województwa.

OCHRONA PRZYRODY

1. Uwzględnienie ustaleń planów ochrony parków krajobrazowych i Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz rezerwatów przyrody, a także inwentaryzacji przyrodniczych w opracowaniach planistycznych.
2. Wykorzystanie chronionych walorów przyrodniczych i krajobrazowych jako bodźca rozwojowego turystyki.
3. Wykorzystanie walorów przyrodniczych do utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.
4. Integracja działań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu, edukacji ekologicznej oraz turystyki.

INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Rezerwy przepustowości w istniejących oczyszczalniach ścieków.
2. Ochrona zasobów wód podziemnych.
3. Organizacja związków gminnych zajmujących się gospodarką odpadami.
4. Modernizacja składowisk odpadów komunalnych, w tym odzyskiwanie i wykorzystanie biogazu.
5. Segregacja odpadów komunalnych „u źródła”.
6. Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów.

STAN ŚRODOWISKA, W TYM EKOLOGICZNE WARUNKI ŻYCIA LUDZI

1. Spadek ilości ścieków komunalnych i przemysłowych w efekcie racjonalizacji zużycia wody.
2. Spadek ładunku zanieczyszczeń w wyniku realizacji oczyszczalni z zastosowaniem urządzeń do usuwania biogenów, oraz zmniejszenie ilości ścieków odprowadzanych ze źródeł punktowych do wód powierzchniowych.
3. Tendencja poprawy warunków aerosanitarnych, przy spadku poziomu zanieczyszczeń energetycznych (dwutlenek siarki, tlenek azotu, dwutlenek i tlenek węgla, benzen) i utrzymującym się zanieczyszczeniu w zakresie pyłu zawieszzonego PM10.

MONITORING ŚRODOWISKA, EDUKACJA EKOLOGICZNA

1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców województwa i poziomu akceptacji dla działań proekologicznych.
2. Upowszechnienie dostępu do informacji na temat stanu środowiska.
3. Rozwój Regionalnego Monitoringu Atmosfery.

ZAGROŻENIA

ZASOBY

1. Powstawanie trwałych przekształceń powierzchni terenu w wyniku eksploatacji surowców. Powstawanie wyrobisk, hałd odpadów przeróbczych i złożowych, zaburzenie stosunków wodnych, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, osiadanie gruntu.
2. Konieczność rekultywacji technicznej i biologicznej terenów poeksploatacyjnych.
3. Nadmierna gospodarcza eksploatacja lasów i zniszczenie ich względnej równowagi ekologicznej.

OCHRONA PRZYRODY

1. Powstanie barier ekologicznych. Brak powiązań przestrzennych pomiędzy obszarami węzłowymi powoduje zakłócenie równowagi ekologicznej i prowadzi do obniżenia sprawności jego funkcjonowania .
2. Uszkodzenie części drzewostanów w lasach. Spowodowane jest to przede wszystkim napływem zanieczyszczeń przemysłowych powietrza z sąsiednich województw oraz działaniem szkodników.
3. Zanik cennych siedlisk przyrodniczych w wyniku intensyfikacji gospodarowania. Dotyczy to w szczególności cennych przyrodniczo siedlisk podmokłych. W wyniku zmiany stosunków wodnych (regulacja rzek, melioracje odwadniające, osuszenie starorzeczy, oczek wodnych i terenów podmokłych) następuje stopniowe osuszanie i zanik ekosystemów hydrogenicznych (szczególnie zagrożone są lasy bagienne i zarośla łęgowe występujące w dolinach rzecznych). Intensywna gospodarka rolna zagraża również łąkom i zbiorowiskom kserotermicznym. Siedliska te są często zamieniane na grunty orne.
4. Uproszczenie struktury krajobrazu rolniczego. Zjawisko to jest wynikiem intensywnej gospodarki rolnej. W krajobrazie rolniczym występuje coraz mniej zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, oczek wodnych, skarp, torfowisk, zagłębień bezodpływowych i innych, co prowadzi do nadmiernego uproszczenia krajobrazu agrocenoz. Oprócz funkcji krajobrazowych ekosystemy te pełnią ważne funkcje biocenotyczne, glebochronne

i wodochronne oraz stanowią „pułapkę” dla składników pokarmowych migrujących z agroekosystemów.

5. Lokalne przeciążenie ruchem turystycznym. Masowa turystyka niesie za sobą szereg negatywnych skutków dla środowiska. W województwie świętokrzyskim nadmierna penetracja turystyczna ma miejsce na obszarze Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz w rejonie Sielpi, Golejowa i Chańczy.

INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Wykorzystywanie węgla jako głównego źródła energii. Głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel o różnej jakości i różnym stopniu zasiarczenia. Zbyt niski jest jeszcze udział innych źródeł energii, chociaż należy odnotować stopniowy wzrost ich wykorzystania.
2. Napływ zanieczyszczeń powietrza z sąsiednich regionów. Na jakość powietrza w województwie mają wpływ ponadregionalne zanieczyszczenia pochodzące z sąsiednich regionów – Śląsk, Bełchatów, Kraków.
3. Niska emisja. Decydujący wpływ na zanieczyszczenie powietrza ma niska emisja, której źródłem jest spalanie węgla niskiej jakości w lokalnych kotłowniach oraz w indywidualnych gospodarstwach domowych. Na niską emisję ma także duży wpływ komunikacja.
4. Podwyższone wartości pyłu zawieszonego PM10 na niektórych obszarach. Podwyższone wartości pyłu zawieszonego zadecydowały o zakwalifikowaniu kilku stref w województwie do klasy B (klasy ogólne).
5. Niekorzystne trendy rozszerzania się terenów zagrożonych akustycznie przez hałas samochodowy.
6. Gwałtowny wzrost zapotrzebowania na usługi radiokomunikacji. Dalszy rozwój systemów telefonii komórkowych, a także poprawa zasilania elektroenergetycznego niektórych obszarów województwa powoduje zwiększoną emisję promieniowania elektromagnetycznego.

7. Ciągły wzrost postępu technicznego powoduje pojawianie się szeregu urządzeń emitujących elektroenergetyczne promieniowanie niejonizujące, co zwiększa poziom „zanieczyszczeń” elektromagnetycznych.
8. Zły stan jakościowy wód powierzchniowych. W województwie żadna z rzek nie posiada I klasy czystości. Klasę II posiada 2,9% rzek, III klasę 34,7%, a pozostałe 62,4% to wody pozaklasowe.
9. Nierównomierne rozmieszczenie zasobów wód podziemnych oraz występowanie obszarów bezwodnych. Obszary bezwodne lub o bardzo niskiej wodoności to wschodnia i północna część Gór Świętokrzyskich oraz południowo-wschodnia część województwa, gdzie na części obszaru występują wody silnie zmineralizowane. Obszary bezwodne zajmują łącznie ok. 3 940 km² powierzchni województwa.
10. Silna dysproporcja pomiędzy siecią kanalizacyjną a wodociągową, brak wystarczającej kanalizacji deszczowej. Na 100 km sieci wodociągowej w województwie przypada 17 km sieci kanalizacyjnej (w Polsce ok. 25 km). Brak kanalizacji na terenach wiejskich, zwłaszcza położonych na obszarach podlegających prawnej ochronie przyrody oraz w sąsiedztwie głównych rzek i zbiorników wodnych stwarza barierę środowiskową i ogranicza rozwój cywilizacyjny. Istnieje również potrzeba wybudowania kanalizacji deszczowej wraz z podczyszczalniami wód deszczowych.
11. Brak dostatecznej retencji zbiornikowej. Pod względem zdolności retencjonowania wody, województwo świętokrzyskie należy do najuboższych w kraju z wielkością wynoszącą 3,6%, (Polska ok. 6%), zaś niezbędna retencja powinna być 4-krotnie większa.
12. Podatność wód podziemnych na zanieczyszczenia. Zbiorniki wód podziemnych są na ogół słabo chronione przez warstwy nieprzepuszczalne przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Znaczne ich obszary wymagają ochrony.
13. Zabudowane obszary zagrożenia powodziowego. Wały chronią przed zalaniem obszary o powierzchni 50,06 tys. ha, które są w sposób nadmierny zabudowane. Zarówno stan techniczny obwałowań jak i niedostateczna retencja zbiornikowa nie ograniczają w dostatecznym stopniu zagrożenia powodziowego.
14. Wykorzystywanie wód podziemnych na cele niekonsumpcyjne. Część wód podziemnych o dobrej jakości wykorzystywana jest na cele przemysłowe.
15. Niedostosowanie istniejących oczyszczalni ścieków do norm europejskich. Część oczyszczalni wykorzystuje przestarzałe technologie i nie oczyszcza dostatecznie odprowadzanych ścieków. Oczyszczanie II stopnia (biologiczne) wymagane jest dla

wszystkich terenów, z wyjątkiem obszarów „wrażliwych” (wody, jako odbiorniki ścieków zagrożone procesem eutrofizacji, czyli wzbogacaniem wody substancjami biogennymi, zwłaszcza związkami azotu i fosforu). W przypadku obszarów „wrażliwych” musi być stosowane oczyszczanie III stopnia, które zapewni dokładne usunięcie biogenów.

16. Składowanie jako podstawowa forma unieszkodliwiania odpadów. Głównym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych w województwie jest ich składowanie na składowiskach. Tymczasem zgodnie z nowym prawodawstwem składowanie jest dopuszczone tylko wtedy, gdy zostały wyczerpane inne niż składowanie możliwości postępowania z odpadami.
17. Niezadawalająca wielkość selektywnej zbiórki i segregacji odpadów. Tylko w części gmin stosowany jest obecnie system selektywnej zbiórki odpadów. Także segregacja odpadów odbywająca się głównie na terenie samych składowisk prowadzona jest jeszcze na zbyt małą skalę.
18. Składowiska odpadów komunalnych nie spełniające wymogów prawnych. Składowanie odpadów stanowi potencjalne zagrożenie dla środowiska ze względu na możliwość migracji zanieczyszczeń. Część składowisk odpadów komunalnych w regionie nie posiada odpowiednich zabezpieczeń, zapobiegających tym procesom. Z tego względu konieczna będzie ich modernizacja lub likwidacja.
19. Dziki wysypiska odpadów. Istotnym problemem w województwie są dziki wysypiska odpadów, które stanowią zagrożenie dla środowiska. Konieczna jest ich sukcesywna likwidacja oraz zapobieganie ich ponownemu powstawaniu.
20. Występowanie na terenie województwa 7 przedsiębiorstw zaliczonych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz 6 zakładów o zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii.
21. Brak odpowiednich dróg przystosowanych do bezpiecznego przewozu materiałów niebezpiecznych.
22. Zagrożenie gleb procesami erozji wodnej i wietrznej. Występuje szczególnie na terenach lessowych i w mniejszym stopniu rędzinowych oraz położonych na stokach o spadkach powyżej 9%.

23. Zakwaszenie gleb. Zmniejsza wykorzystanie przez rośliny składników pokarmowych i w efekcie znacząco obniża przydatność rolniczą gruntów. Gleby bardzo kwaśne i kwaśne zajmują w województwie świętokrzyskim 56% powierzchni (Polska 58%), natomiast gleby lekko kwaśne 20%, obojętne 19% i zasadowe 5%.
24. Występujące punktowo niewielkie skażenie gleb niektórymi metalami ciężkimi.
25. Rozdrobnienie kompleksów leśnych, które miejscami powoduje przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje dziko żyjącej fauny.
26. Uszkodzenia drzewostanów w wyniku zanieczyszczenia powietrza gazami i pyłami przemysłowymi. W ostatnich latach stan zdrowotny lasów znacznie się jednak poprawił, na co miały wpływ korzystniejsze warunki pogodowe i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zwłaszcza ze źródeł lokalnych.
27. Pożary wyrządzające duże szkody w środowisku leśnym.
28. Niepełne wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych oraz nie realizowanie odnowień na gruntach przejściowo pozbawionych drzewostanu.
29. Zaśmiecanie terenów leśnych wokół terenów mieszkaniowych oraz dróg.
30. Niewystarczająca ilość infrastruktury turystycznej i komunalnej w sąsiedztwie lasów.
31. Zbyt niski poziom edukacji starszych grup społeczeństwa zwłaszcza na wsi.
32. Stały niedobór środków finansowych, głównie w samorządach gminnych.
33. Niewielka wiedza społeczeństwa w zakresie problematyki ochrony środowiska i rozwiązywania problemów ekologicznych w Unii Europejskiej.

4. CELE I ZADANIA STRATEGII WFOŚIGW W KIELCACH

Realizacja „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na lata 2005 – 2008” służyć będzie wypełnieniu celów krótkookresowych i średniookresowych określonych w „Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” oraz w „Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”, zatwierdzonego przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwałą nr XI/87/03 z dnia 1 lipca 2003 r.

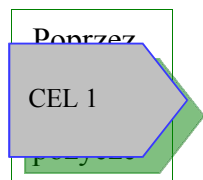
Głównymi celami wynikającymi z polityki ekologicznej państwa oraz priorytetów rozwoju regionu są: poprawa stanu środowiska, zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców oraz ochrona zasobów przyrodniczych regionu.

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest przyjęta w Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju, która została skonkretyzowana poprzez następujące zasady:

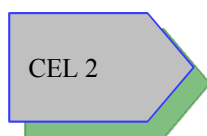
- zasadę przezorności
- zasadę integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi
- zasadę równego dostępu do środowiska przyrodniczego
- zasadę regionalizacji i subsydiarności
- zasadę uspołecznienia

W działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach duże znaczenie będzie mieć także **zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej.**

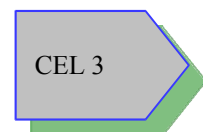
Polityka Ekologiczna Państwa stawia przed funduszami ekologicznymi konkretne zadania. Wypełnienie tych zadań wiąże się ze zdefiniowaniem przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach następujących podstawowych celów:

Wybór
takich
przedsię
wzięć w

Wspoma
ganie
działań
szkoleni

CEL 4

Wspomaganie finansowe czystych technologii oraz wspieranie rozwoju nowych technik i technologii w ochronie środowiska

Aby osiągnąć postawione przed Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach cele oraz zapewnić aktywne uczestnictwo w realizacji polityki ekologicznej na szczeblu województwa, Fundusz będzie wspierał następujące, szczegółowe zadania.

ZADANIA

1. Rozwijanie akcji informacyjnej dotyczącej działań Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach dla powiatów, gmin i przedsiębiorstw, kojarzonej z profesjonalizmem i innowacyjnością.
2. Gospodarowanie środkami finansowymi w celu realizacji najważniejszych przedsięwzięć w ochronie środowiska w województwie.
3. Propagowanie czystych technologii w ochronie środowiska.

Przy wyborze przedsięwzięć w działaniach inwestycyjnych, pozainwestycyjnych i rozwojowych w województwie w zakresie ochrony środowiska stosowane będą (zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa) kryteria i analiza skuteczności realizacji polityki ekologicznej uwzględniające:

1. Stopień zapobiegania, redukcję oraz o ile to możliwe, eliminację zanieczyszczeń.
2. Uwzględnienie rachunku kosztów w stosunku do uzyskiwanych efektów ekologicznych.
3. Pomoc w zapewnieniu dla wybranych przedsięwzięć odpowiednich środków finansowych, które umożliwią zrealizowanie niezbędnych inwestycji.
4. Ograniczanie presji na środowisko przez:
 - zmniejszanie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych; ochronę wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych; poprawę jakości wód powierzchniowych; poprawę jakości wody do picia,

- poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a przede wszystkim metali ciężkich, trwałych zanieczyszczeń organicznych, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszanie uciążliwości hałasu,
- zmniejszanie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczanie degradacji gleb, zmniejszenie powierzchni obszarów zdegradowanych na terenach przemysłowych, w tym likwidacja starych składowisk odpadów, zwiększenie skali przywracania obszarów zdegradowanych przez działalność gospodarczą,
- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zahamowanie zaniku gatunków roślin i zwierząt oraz ich naturalnych siedlisk.

5. UWARUNKOWANIA DZIAŁANIA WFOŚiGW W KIELCACH.

Uwarunkowania działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach wiążą się z wdrażaniem programów wynikających z dokumentów „Polityki Ekologicznej Państwa”, „Narodowego Planu Rozwoju” oraz „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”.

5.1 UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

1. Stworzenie systemu ekonomiczno – finansowego w obszarze ochrony środowiska, gdzie fundusze ekologiczne (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze wojewódzkie) pełnią znaczącą rolę.
2. Uwzględnienie roli komercyjnych instytucji finansowych wspomagających działania w ochronie środowiska.
3. Ustabilizowanie systemu opłat ekologicznych.
4. Konieczność równego traktowania podmiotów na jednolitym rynku europejskim.
5. Uwzględnienie w działalności Funduszu zasad postępowania w sprawach dotyczących pomocy publicznej dla przedsiębiorców.
6. Udział zagranicznych źródeł finansowania przedsięwzięć (Fundusz Spójności, fundusze strukturalne, Bank Światowy, i inne).
7. Rozwój i przekształcenia służb ochrony środowiska.

5.2. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Doskonalenie działań dla przygotowania najlepszych projektów w celu zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko w województwie świętokrzyskim.
2. Stopniowe, dalsze zdobywanie doświadczeń i budowanie kompetencji we współpracy ze służbami ochrony środowiska, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bankiem Ochrony Środowiska.
3. Wyodrębnienie działalności finansowej (utrzymanie płynności finansowej, zarządzanie wolnymi środkami, współpraca z bankami).
4. Dalsze doskonalenie standardów obsługi poszczególnych grup beneficjentów.
5. Aktywne zaangażowanie na forum regionalnym i krajowym w promowanie czystych technologii oraz zarządzania środowiskowego.

DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE

1. Wprowadzenie analizy kosztów i korzyści dla oceny projektów inwestycyjnych.
2. Rozbudowa systemu informacyjnego.

DZIAŁANIA SZKOLENIOWE I EDUKACYJNE

1. Szkolenia pracowników Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.
2. Wspomaganie szkoleń służb ochrony środowisk

6. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA WSPÓLNEJ STRATEGII DZIAŁANIA NFOŚIGW I WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY NA LATA 2005 – 2008¹

Wspólna strategia działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy na lata 2005-2008 wyznacza główne obszary działania i współpracy funduszy ochrony środowiska dla finansowego wspierania przedsięwzięć służących ochronie środowiska.

Misją Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju i realizacji programów ekologicznych państwa i województw.

Najważniejsze cele strategicznie prowadzonej działalności to:

- **zapewnienie realizacji zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego do Unii Europejskiej poprzez maksymalną absorpcję niepodlegających zwrotowi środków Unii Europejskiej w zakresie inwestycji ochrony środowiska,**
- **dofinansowywanie projektów ekologicznych w ramach posiadanych środków w oparciu o zasadę optymalizacji efektu ekologicznego.**

Dla realizacji misji Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy wspólna strategia działania ustala hierarchię wydatkowania środków finansowych funduszy, której priorytetem jest zapewnienie krajowego wkładu finansowego dla realizacji przedsięwzięć dofinansowywanych środkami Unii Europejskiej przy jednoczesnym uwzględnieniu finansowania przez Narodowy Fundusz potrzeb uzgodnionych z Ministrem Środowiska.

¹ Na podstawie dokumentu : „Wspólna Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2005-2008” przyjętej przez Radę Nadzorczą NFOŚiGW w dniu 20 września 2004

Hierarchia wydatkowania środków uwzględnia również konieczność zapewnienia środków na realizację pozostałych zadań wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć z dziedziny edukacji ekologicznej. Dla zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych dopuszcza się zmniejszenie realnego stanu majątku netto Narodowego Funduszu do 5% rocznie i możliwość redukcji stanu funduszu własnego w przypadku wojewódzkich funduszy.

Wspólna strategia działania koncentruje się na długofalowej realizacji zadań wynikających z Traktatu Akcesyjnego, umożliwiając w okresach rocznych przejściową akumulację środków finansowych w formie lokat bankowych lub papierów wartościowych skarbu państwa.

W obszarze absorpcji funduszy Unii Europejskiej przeznaczonych na ochronę środowiska wspólna strategia, uznając koordynującą rolę Narodowego Funduszu w podejmowanych działaniach, zakłada:

- koncentrację pomocy finansowej Narodowego Funduszu na przedsięwzięciach współfinansowanych z Funduszu Spójności i programu operacyjnego Wzrostu Konkurencyjności Gospodarki w ramach priorytetu „Wspieranie inwestycji w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska”,
- koncentrację pomocy finansowej wojewódzkich funduszy na przedsięwzięciach współfinansowanych z funduszy UE,
- dążenie do ujednoczenia kryteriów udzielania pomocy finansowej przez fundusze dla przedsięwzięć finansowanych ze środków Unii Europejskiej, z zachowaniem odrębności zasad udzielania pomocy finansowej.

7. PRIORYTETY STRATEGII DZIAŁANIA WFOŚiGW W KIELCACH

Głównym zagrożeniem dla środowiska w województwie świętokrzyskim pozostaje nadal zanieczyszczenie wód większości rzek, znacząca emisja zanieczyszczeń do powietrza na terenach zurbanizowanych oraz wzrost ilości odpadów.

Przy podziale środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach preferencje będą uzyskiwały działania zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa, „Narodowym Programem Rozwoju” i „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” oraz dyrektywami Unii Europejskiej, a głównie:

- 1. Zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń.**
- 2. Ograniczenie emisji.**
- 3. Zamykanie obiegu materiałów i surowców, odzysk z odpadów substancji, materiałów lub energii oraz ich gospodarcze wykorzystanie.**
- 4. Zintegrowane podejście do ograniczenia i likwidacji zanieczyszczeń i zagrożeń.**
- 5. Zmniejszenie energochłonności gospodarki oraz wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.**

Przy wyborze przedsięwzięć Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach będzie uwzględniał następujące zasady:

- likwidacji bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi,
- przeciwdziałania degradacji środowiska w województwie,
- efektywności ekologiczno-ekonomicznej.

Planowanie wydatków WFOŚiGW odbywać się będzie z uwzględnieniem priorytetów określonych w „Programie ochrony środowiska ...”. Największe środki kierowane będą na:

- **ochronę wód**
- **gospodarkę odpadami**
- **ochronę powietrza**

Przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska, na które kierowane będą środki finansowe muszą cechować się znaczącymi efektami ekologicznymi – w ten sposób mogą uzyskać akceptację społeczną. Niezbędne jest więc funkcjonowanie odpowiedniego systemu zarządzania informacją oraz doskonalenie procedury wyboru przedsięwzięć na podstawie kryteriów ekologicznych i ekonomicznych. Mechanizmy te będą opierać się na następujących instrumentach:

- **skuteczności ekologicznej**

- **efektywności ekonomicznej**

7.1 CELE I DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD I GOSPODARKI WODNEJ

Ochrona zasobów wodnych oraz właściwe nimi gospodarowanie należy do najważniejszych zadań Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Celem działań Funduszu jest zabezpieczenie odpowiednich zasobów wody zaspakajających potrzeby mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Jakość zasobów wody determinuje w znacznym stopniu możliwość zaopatrzenia ludności w wodę. Odprowadzanie nieoczyszczonych lub źle oczyszczonych ścieków powoduje zarówno degradację środowiska jak i różnorodne negatywne skutki zdrowotne u osób korzystających z zanieczyszczonych wód.

Podstawą zaopatrzenia mieszkańców województwa świętokrzyskiego w wodę pitną stanowią ujęcia wód podziemnych. Wyjątek stanowi ujęcie brzegowe z rzeki Nidy, zlokalizowane w Starym Korczynie, z którego zaopatrywane będą w wodę tereny z regionu Ponidzia.

Zaspakajanie potrzeb ludności to nie tylko zaopatrzenie mieszkańców w wodę zdatną do picia, ale również stwarzanie możliwości rekreacji i wypoczynku. Dlatego też ważna jest poprawa jakości wód powierzchniowych znajdujących się na terenie naszego województwa, poprzez ograniczenie spływu zanieczyszczeń.

Szczególnym priorytetem, z uwagi na niski procent retencji wód powierzchniowych, objęta jest realizacja zbiorników wodnych ujętych w „Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”.

**W NAJBLIŻSZYCH LATACH WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KIELCACH BĘDZIE
UCZESTNICZYĆ W NASTĘPUJĄCYCH PROGRAMACH:**

- ochrona wód w zlewniach oraz na obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych stanowiących źródło wody dla potrzeb komunalnych poprzez:
 - budowę nowych i rozbudowę istniejących oczyszczalni ścieków
 - budowę lub rozbudowę sieci kanalizacyjnych docierających do istniejących oczyszczalni ścieków
 - renowacje istniejących sieci kanalizacyjnychze szczególnym uwzględnieniem aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- przedsięwzięcia mające na celu zabezpieczenie przed powodzią,
- budowa zbiorników wodnych,
- zapewnienie wody pitnej o odpowiedniej jakości poprzez budowę lub rozbudowę istniejących stacji uzdatniania wody.

Przy wyborze projektów do realizacji Fundusz uwzględniac będzie między innymi diagnozę stanu środowiska, bilans ilościowy i jakościowy ścieków z uwzględnieniem tendencji rozwojowych, opis rozwiązań sieciowych, proponowane technologie oczyszczania ścieków, etapowanie inwestycji, kompleksowość rozwiązań gospodarki ściekowej na danym terenie. Warunkiem dofinansowania będzie osiągnięcie optymalnych rozwiązań przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiska.

7.2 CELE I DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA I OCHRONY PRZED HAŁASEM

Głównymi zadaniami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w zakresie ochrony powietrza i ochrony przed hałasem jest wspieranie przedsięwzięć powodujących dalszą poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz spełnienie wymogów ustawodawstwa unijnego w tym zakresie.

Szczególnie preferowane będą działania zapobiegające powstawaniu zanieczyszczeń, ograniczające lub eliminujące wprowadzanie do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszenia stężeń do poziomu dopuszczalnego, względnie utrzymanie ich na poziomie dopuszczalnych wielkości.

W NAJBLIŻSZYCH LATACH WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KIELCACH BĘDZIE UCZESTNICZYŁ W NASTĘPUJĄCYCH PROGRAMACH:

- Ograniczenie niskiej emisji na terenach miejskich, uzdrowiskowych, parków krajobrazowych.
- Kompleksowa przebudowa źródeł ciepła i systemów zaopatrzenia w ciepło oraz wdrażanie systemów pomiarowych zużycia ciepła.
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.
- Zapobieganie powstawaniu lub ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza ze źródeł spalania paliw i procesów technologii produkcji.
- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w spalinach ze środków transportu publicznego.
- Ograniczenie uciążliwości hałasu przemysłowego i komunikacyjnego.

W wyniku tych działań województwo świętokrzyskie będzie miało szansę na uzyskanie dalszej poprawy stanu środowiska: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla

zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy (trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje zakwaszające, pyły i lotne związki organiczne) oraz poprawę jakości powietrza.

7.3 CELE I DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I OCHRONY POWIERZCHNI ZIEMI

Przy wyborze przedsięwzięć dotyczących finansowania gospodarki odpadami, stosując wskaźniki wpływu na środowisko określone w Polityce Ekologicznej Państwa jako: zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych (zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania), jak również ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach będzie dążył do wyboru przedsięwzięć według następujących grup zagadnień:

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

OGRANICZENIE ILOŚCI ODPADÓW DEPONOWANYCH NA SKŁADOWISKACH

- Realizacja rozwiązań kompleksowych uwzględniających wszystkie wytwarzane odpady możliwe do zagospodarowania.
- Podniesienie skuteczności selektywnego zbierania odpadów.
- Ograniczanie masy odpadów opakowaniowych deponowanych na składowiskach.
- Wdrażanie systemów zmniejszających ilości odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową.

SELEKTYWNA ZBIÓRKA ODPADÓW

- Edukacja wszystkich wytwórców odpadów.
- Objęcie mieszkańców województwa systemem zbiórki odpadów komunalnych.
- Wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów możliwych do wykorzystania, niebezpiecznych, ulegających biodegradacji i wielkogabarytowych.
- Wspomaganie procesów kompostowania odpadów z terenów zielonych, ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych oraz osadów ściekowych.

OGRANICZANIE OBJĘTOŚCI I MASY SKŁADOWANYCH ODPADÓW

- Wyposażanie istniejących składowisk w sprzęt i urządzenia umożliwiające zmniejszenie ilości i objętości odpadów.

BUDOWA REGIONALNYCH ZAKŁADÓW GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

- Wdrażanie koncepcji budowy rejonowych zakładów gospodarki odpadami zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami .
- Przebudowa lub likwidacja i rekultywacja składowisk lokalnych.
- Budowa stacji przeładunkowych odpadów niebezpiecznych (SPON).
- Realizacja kompleksowych programów i systemów gospodarki odpadami.
- Budowa systemów wyodrębnienia odpadów niebezpiecznych, w tym głównie zawierających azbest w celu ich unieszkodliwienia.
- Wdrażanie koncepcji wykorzystania odpadów jako paliwa energetycznego.

ODPADY Z SEKTORA GOSPODARCZEGO I NIEBEZPIECZNE

TECHNOLOGIE OGRANICZAJĄCE ILOŚCI ODPADÓW

- Wspomaganie zmian procesów technologicznych prowadzących do zmniejszania ilości odpadów lub ograniczenia ich uciążliwości.
- Tworzenie systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych pochodzących z sektora gospodarczego oraz ze strumienia odpadów komunalnych w tym zawierających PCB.

WYKORZYSTANIE ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO JAKO SUROWCA

- Wspomaganie zmian technologicznych prowadzących do wykorzystywania odpadów jako surowca w kolejnych procesach technologicznych.
- Wykorzystanie odpadów jako źródła energii.
- Budowa zakładów lub instalacji odzysku odpadów.

REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW

- Identyfikacja zagrożeń i podejmowanie działań zmierzających do likwidacji składowisk przeznaczonych do zamknięcia.
- Likwidacja i rekultywacja składowisk odpadów.

7.4 CELE I DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY, I EDUKACJI EKOLOGICZNEJ.

Oprócz dotychczas wymienionych kierunków dofinansowania, środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przeznaczane są także na edukację ekologiczną, propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju, przedsięwzięcia w zakresie ochrony przyrody i leśnictwa, przeciwdziałanie i likwidację skutków poważnych awarii, a także działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód.

Wnioskodawcy realizujący zadania dotyczące edukacji ekologicznej i ochrony przyrody to przede wszystkim samorządy, szkoły różnego typu, parki krajobrazowe, jak również organizacje ekologiczne.

WFOŚiGW W KIELCACH BĘDZIE WSPIERAŁ REALIZACJĘ ZADAŃ EDUKACYJNYCH, KTÓRE:

- są poprawne pod względem merytorycznym, prezentują aktualny stan wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zasad ekorozwoju,
- traktują człowieka jako podmiot rozwoju zrównoważonego, posiadający prawo do zdrowego i aktywnego życia w zgodzie z naturą,
- zakładają aktywne metody edukacji, gwarantujące ich wysoką skuteczność, atrakcyjne dla odbiorcy,
- są realizowane w oparciu o lokalne programy autorskie lub są skoordynowane z innymi formami edukacji prowadzonej na terenie województwa świętokrzyskiego,
- kształtują pozytywne nawyki, promują zdrowy, sprzyjający zachowaniu zasobów przyrody styl życia oraz powodują wzrost świadomości społecznej,
- nie są jednorazową, spektakularną akcją, lecz mają za zadanie spowodowanie długotrwałego efektu poprzez kształtowanie świadomości ekologicznej,

- nie skupiają się na przedstawieniu tylko negatywnych przykładów, lecz wskazują na przyczyny i skutki problemów oraz możliwość pozytywnych rozwiązań,
- uwzględniają zmiany zachodzące we współczesnym świecie, sięgają po nowoczesne środki przekazu i pomagają zaznajomić się z aktualnymi problemami w ochronie środowiska,
- zapewniają pełny dostęp do informacji o środowisku i jego ochronie.

**WFOŚiGW W KIELCACH BĘDZIE WSPIERAŁ DZIAŁANIA
W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY, KTÓRE DOTYCZĄ:**

- zachowania walorów przyrodniczych obszarów zakwalifikowanych do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, parku narodowego, parków krajobrazowych, rezerwatów, obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, pomników przyrody, zabytkowych parków,
- czynnej ochrony przyrody w celu zachowania i renaturyzacji siedlisk np. przez przywracanie naturalnego, meandrującego nurtu rzekom, poprawienia warunków naturalnego rozrodu gatunków rzadkich,
- ochrony i tworzenia korytarzy ekologicznych, umożliwiających powiązania przestrzenne istniejących obszarów chronionych,
- zalesianie gruntów zgodnie z Wojewódzkim Programem Zwiększania Lesistości,
- ochrony krajobrazu, zwłaszcza tradycyjnego krajobrazu rolniczego na terenach parków krajobrazowych, umożliwiających zachowanie bioróżnorodności i walorów krajobrazowych,
- dofinansowania ośrodków rehabilitacji zwierząt chronionych, w których leczone są chore i ranne zwierzęta, a następnie przystosowywane do życia na wolności,
- tworzenia ścieżek edukacyjno – przyrodniczych w celu ukierunkowania ruchu turystycznego i ograniczenia antropopresji,
- wspieranie aktywnych form ochrony przyrody.

**WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I
GOSPODARKI WODNEJ W KIELCACH PRZEWIDUJE
REALIZACJĘ NASTĘPUJĄCYCH PROGRAMÓW:**

- Programy edukacyjne dotyczące selektywnej zbiórki surowców wtórnych i zagospodarowania odpadów
- Przedsięwzięcia o zasięgu ponadgminnym realizowane w celu kształtowania proekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa upowszechniających idee zrównoważonego rozwoju

Aby skoordynować działania z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony środowiska, krajobrazu i przyrody oraz stworzyć powszechny dostęp do informacji o tego typu przedsięwzięciach, Fundusz będzie dofinansowywał wydawanie informatorów zawierających oferty programowe z zakresu edukacji ekologicznej.

**PLANOWANE DOFINANSOWANIE ZADAŃ REALIZOWANYCH
Z FUNDUSZU SPÓJNOŚCI I FUNDUSZY STRUKTURALNYCH**

Do dofinansowania z Funduszu Spójności w latach 2004-2006 z terenu województwa świętokrzyskiego planowanych jest 5 projektów, zaakceptowanych przez Ministra Środowiska:

1. „Budowa i modernizacja wodociągów, kanalizacji oraz oczyszczalni ścieków dla MZWiK w Starachowicach (Starachowice, Wąchock, Mirzec, Brody Iłż.)”,
2. „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Sitkówka dla Miasta Kielce”,
3. „Sanitacja rzeki Czarnej Staszowskiej – wykonanie kanalizacji sanitarnej dla gmin Połaniec, Staszów i Rytwiany”,

4. „Budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów dla Miasta Kielce i powiatu kieleckiego w Promniku k/Kielc”,
5. „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej”.

Wojewódzki Fundusz podejmuje intensywne działania w celu przygotowania kolejnych przedsięwzięć. Planuje się, że w roku 2004 co najmniej 2 projekty zostaną umieszczone na wojewódzkiej liście potencjalnych przedsięwzięć:

1. Budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla Związku Międzygminnego „UTYLIZATOR”,
2. Ochrona zbiornika wód podziemnych na terenie gmin: Jędrzejów, Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Wodzisław.

Lista zadań do Funduszu Spójności jest listą otwartą i może być uzupełniana o kolejne przedsięwzięcia.

Szacuje się, że na przygotowywane przedsięwzięcia w latach 2004-2006 przeznaczy się ze środków Wojewódzkiego Funduszu co najmniej 20% nakładów inwestycyjnych, stanowiących różnicę pomiędzy wartością nakładów ogółem a pozyskaną dotacją z Funduszu Spójności. Planuje się, że dla wymienionych wyżej 7 projektów kwota dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu wyniesie od 40 do 60 mln zł.

Jednocześnie zakłada się, że w latach 2004 – 2006 Wojewódzki Fundusz przeznaczy około 32 mln zł na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem funduszy strukturalnych. Planuje się, że wydatkowanie środków na dofinansowanie zadań z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych następować będzie w latach 2004 – 2010.

8. PROGRAM FINANSOWY

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej głównym priorytetem w skali kraju i w skali regionalnej stało się wygospodarowanie środków finansowych niezbędnych do zapewnienia krajowego wkładu finansowego umożliwiającego pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi, przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną. Wymusza to ustalenie określonej hierarchii wydatkowania środków finansowych Funduszu. Oznacza to, że pomoc finansowa Wojewódzkiego Funduszu

Lp.	Treść	2005	2006	2007	2008
I.1.	Stan środków finansowych na początek okresu	20 000	25 000	18 000	8 000
I.2.	Szacowane wpływy przeznaczone na finansowanie ochrony środowiska (po pokryciu kosztów działalności)	45 000	43 000	42 000	42 000
I.	RAZEM stan dyspozycyjnych środków finansowych	65 000	68 000	60 000	50 000
II.	Wydatki środków finansowych w formie pożyczek i dotacji	40 000	50 000	49 000	46 000
III.	RAZEM stan dyspozycyjnych środków finansowych na koniec okresu	25 000	18 000	8 000	4 000

koncentrowała się będzie na dofinansowaniu projektów inwestycyjnych realizowanych z udziałem środków UE w obszarze „środowisko”, w szczególności realizowanych z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych. Przedsięwzięcia muszą być zgodne z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Planami Gospodarki Odpadami.

Jednocześnie dla zapewnienia harmonijnej realizacji zadań, określonych w „Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego...”, które nie są przewidziane do dofinansowania ze środków UE, część środków finansowych Funduszu będzie skierowana wyłącznie na te zadania.

Środki Funduszu będą także przeznaczane, w miarę możliwości finansowych, na wspomaganie innych przedsięwzięć, a zwłaszcza z zakresu edukacji ekologicznej stymulujących kształtowanie właściwego stosunku człowieka do otaczającego go środowiska.

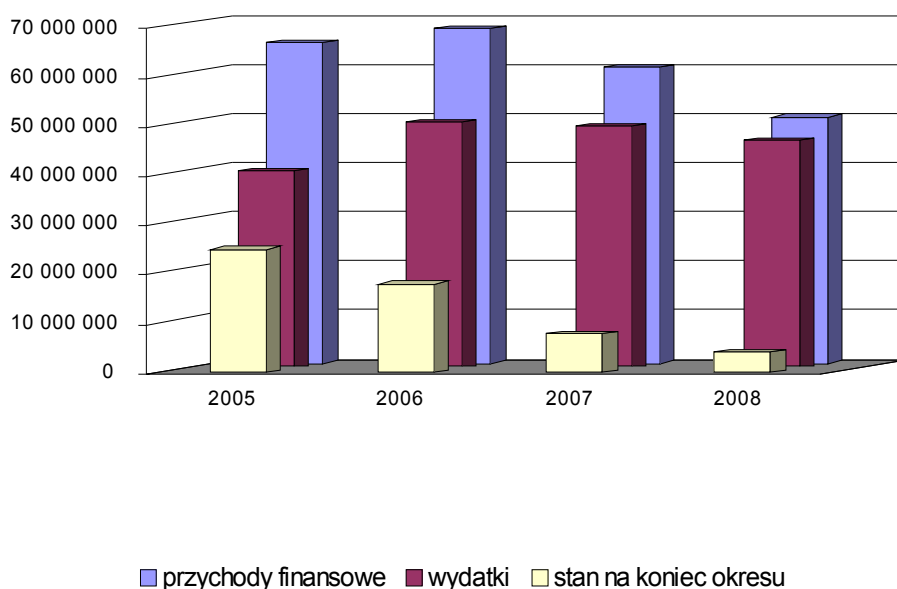
Granice możliwości finansowania nowych przedsięwzięć służących ochronie środowiska wyznacza stan majątku Funduszu, który jest jednym z pięciu najmniejszych w kraju (wpływy

z tytułu opłat i kar stanowią około 20 mln zł rocznie). W celu zapewnienia należytej płynności finansowej i zapewnienia niezbędnych środków w kolejnych latach objętych strategią, jak i w latach wykraczających poza ramy niniejszej strategii, niezbędne jest nie tylko utrzymanie realnej wartości majątku Funduszu na obecnym poziomie, ale jego wzrost dla stworzenia warunków rozszerzenia zakresu pomocy finansowej.

Prognozowane wpływy i wydatki na ochronę środowiska w latach 2005-2008 przedstawione zostały w Tabeli nr 1 i na wykresie nr 1.

Tabela nr1
w tys.zł

Wykres nr 1

Polityka finansowa Funduszu ukierunkowana będzie na realizację długofalowych zadań wynikających z obowiązujących aktów prawnych oraz Traktatu Akcesyjnego. Oznacza to, że Fundusz nie będzie dążył do minimalizacji wolnych środków na koniec roku w przypadku, gdy

z planów wynikać będzie, że przejściowo wolne środki mogą i powinny być zaabsorbowane w latach następnych.

W najbliższych latach Fundusz nie będzie prowadził kapitałowej formy dofinansowywania ochrony środowiska.

Dla osiągnięcia określonych w programie celów i skutecznego realizowania przyjętych zadań niezbędna jest spójna z tymi celami polityka finansowa Funduszu. Opierać się ona będzie na trzech podstawowych priorytetach.

1. DAŻENIE DO WZROSTU ZASOBÓW FINANSOWYCH FUNDUSZU POPRAZ COROCZNY WZROST FUNDUSZU STATUTOWEGO

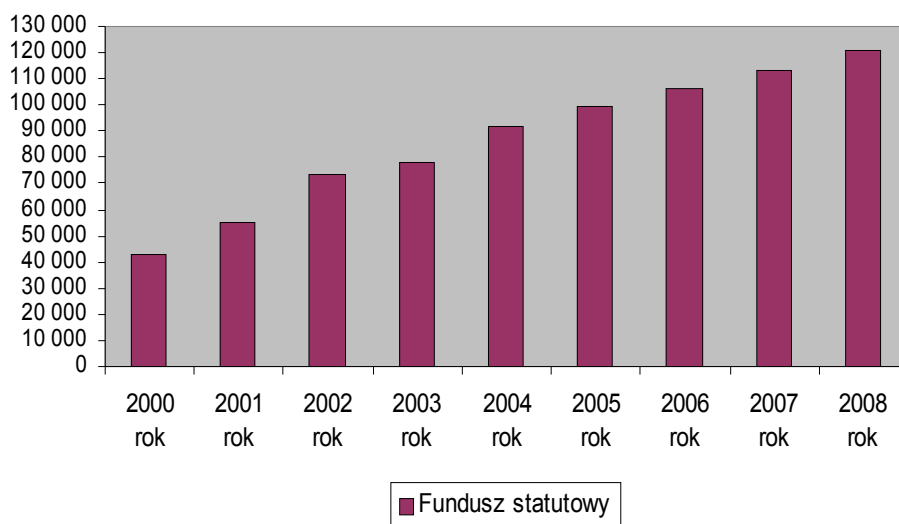
Pozwoli to na systematyczne zwiększanie możliwości realizacji zadań statutowych Funduszu oraz zaspokajanie potrzeb inwestycyjnych i rozwojowych województwa w zakresie ochrony środowiska i procesów dostosowawczych do standardów Unii Europejskiej.

Realizacja tego założenia zapewniona będzie poprzez spełnienie celów finansowych:

1. Utrzymanie w strukturze finansowania przedsięwzięć proporcji pożyczek i dotacji na poziomie
 - pożyczki 72 % \pm 5 %
 - dotacje 28 % \pm 5 %
2. Systematyczne zmniejszanie maksymalnego poziomu umarzania pożyczek preferencyjnych, do osiągnięcia ich ogólnej wartości w roku 2008 na poziomie 20 %, w tym 5 % dla przedsiębiorców.

Planowany wzrost funduszu statutowego przedstawia wykres nr 2.

Wykres nr 2

2. DAŻENIE DO KONCENTRACJI POMOCY FINANSOWEJ NA PRZEDSIĘWZIĘCIA I KIERUNKI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

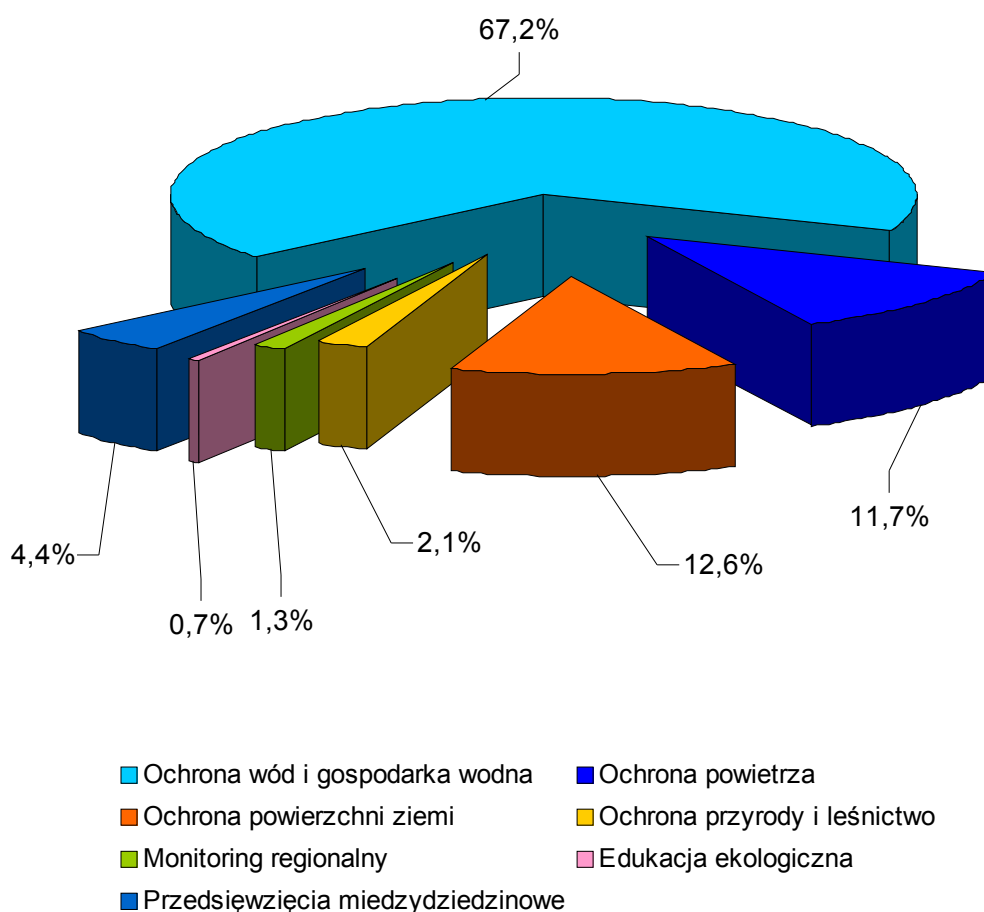
W realizacji tego priorytetu Fundusz kierował się będzie zasadami:

1. Prowadzenie gospodarki finansowej w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną z uwzględnieniem wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska.
2. Planowanie wydatków z uwzględnieniem priorytetów określonych w „Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami województwa świętokrzyskiego”, czyli kierowanie największych środków na ochronę wód, gospodarkę odpadami i ochronę powietrza.

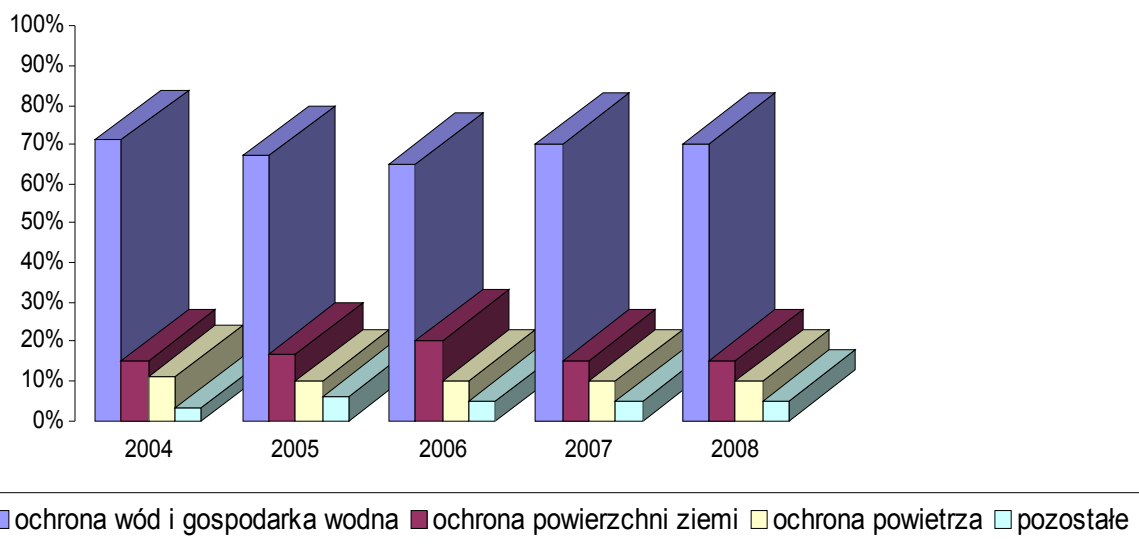
3. Dążenie do utrzymania właściwej relacji pomiędzy nakładami na przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane z udziałem środków UE a nakładami na pozostałe zadania regionalne zgodne z „Programem ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego...”.
4. Systematyczne zwiększanie nakładów na gospodarkę odpadami jako najszybciej narastającego problemu zarówno w środowiskach wielkomiejskich jak i na terenach o mniejszym zurbanizowaniu.

Strukturę kierunków wydatkowania środków finansowych w roku 2003 oraz na lata 2004-2008 przedstawiają wykresy 3 i 4.

Wykres nr 3

Wykres nr 1

**3. DĄŻENIE DO WYPRACOWANIA PROCEDUR POZWALAJĄCYCH
REALIZOWAĆ ZASADĘ RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA
ŚRODKAMI PUBLICZNYMI POPRZEZ ZASTOSOWANIE
INSTRUMENTÓW SKUTECZNOŚCI EKOLOGICZNEJ I
EFEKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ**

1. Umożliwi to usprawnienie wyboru do dofinansowania przedsięwzięć uznanych za priorytetowe ekologicznie oraz racjonalnych ekonomicznie. Pozwoli maksymalizować efekt ekologiczny przy minimalizacji kosztów osiągnięcia tego efektu.
2. Wybór zadań do dofinansowania oraz formy wsparcia finansowego w większym stopniu uwzględnił będzie rachunek ekonomiczny i analizę zysków i strat wynikających z realizacji lub zaniechania realizacji przedsięwzięcia.
3. Fundusz będzie systematycznie doskonalił swoje procedury w celu zbliżenia ich do procedur i standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Ponadto Fundusz poszukiwał będzie innych źródeł finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i wspierał działania inwestorów na rzecz pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych zarówno krajowych jak i zagranicznych. W tym celu kontynuowana będzie współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bankiem Ochrony Środowiska.

Niniejsza strategia opracowana została przez zespół pracowników WFOŚiGW w Kielcach